

Fag:	NORSK 2 – MED VEKT PÅ NORSKDIDAKTIKK FOR UNGDOMSTRINNET
Kode:	NO230
Studiepoeng:	30
Vedtatt:	Vedtatt i Avdelingsstyret i møte 10. mai 2005 (sak A23/05), med senere justeringer av dekan våren 2007.

Fagplanens inndeling:

- 1. Innledning**
- 2. Innhold**
- 3. Innhold for studenter som er i utlandet**
- 4. Organisering og arbeidsformer**
- 5. Vurderingsordning**
- 6. Pensum og kunnskapskilder**

1. Innledning

Norsk språk er i endring og norskfaget med det. Kravene til lese- og skrivekompetanse har økt sterkt de siste tiårene. En økende tekstmengde og nye medier krever fornyet innsikt i og kunnskap om lesing og skriving og multimodale tekster i skolen. For at norsklærere skal være i stand til å møte utfordringene og utnytte mulighetene i en moderne skriftkultur, må de øke sin kompetanse innen disse fagområdene.

Norskfaget i skolen arbeider med tekster – muntlige, skriftlige og sammensatte. Norsklærere skal veilede barn og unge som samtaler med andre, leser, skriver og framfører egne og andres tekster. I dialogen med andres ord og andres kulturer utvikler vi oss som mennesker. Norskfaget er, slik skolens læreplan slår fast, både et identitetsfag, et kommunikasjonsfag og et kulturfag. Samhandling gjennom tekst er viktig i LK06, og er det faglige grunnlaget for kompetanseutviklingen også i dette fordypningsstudiet i norsk.

Studiet i norsk i allmennlærerutdanningen har tre målområder:

- faglig og fagdidaktisk kunnskap (innholdssiden)
- å være lærer i norsk (handlingssiden)
- samhandling og refleksjon (uttrykkssiden)

I dette fordypningsstudiet er fokus spesielt på norskfaget på ungdomstrinnet, og studiet er konsentrert om fem emneområder: *Norsk i endring i skrift og tale, Lesing og litteratur, Skriving i et kulturperspektiv, Norskfaget i en multimedietid og Kunnskap om språk*. Gjennom hele studiet er de tre målområdene vevd sammen og integrert i emneområdene: Innen samtlige emneområder dreier det seg om *de norskdidaktiske utfordringene norsklærere står overfor på ungdomstrinnet*, og gjennom hele studiet står *studentenes egen skriving, samhandling og refleksjon mellom teori og praksiserfaringer* sentralt.

Studentene får også anledning til å fordype seg på et norskdidaktisk område med relevans for ungdomstrinnet (se nedenfor om praksis og vurderingsformer).

2. Innhold

A. Norsk i endring

Her legger vi et grunnlag for å forstå de endringene i språk og kultur som norsklærere må forholde seg til når de møter elever på ungdomstrinnet. Vi ser på norskfaget i et historisk og kulturelt perspektiv og diskuterer norskfaget som identitets- og kulturfag i en ny kulturell situasjon.

B. Lesing og litteratur

Som norsklærere på ungdomstrinnet skal studentene kunne legge til rette for at elever på ungdomstrinnet utvikler gode lesestrategier i ulike sjangre og for ulike formål, og de må kunne stimulere elevenes leselyst og leseglede. Blant annet ser vi på muntlig arbeid med tekster, for eksempel i framføringer av ulike slag. Vi går inn på utvikling av leseforståelse, leseinteresser og lesestrategier og på hvordan lærere kan arbeide med litteratur på ungdomstrinnet. Vi ser på mangfoldet i ny ungdomslitteratur. Studentene blir sjøl satt inn i arbeidsprosesser med litterære tekster, både nye og eldre og får et språk til å snakke om litteratur. Blant annet ser vi på muntlig arbeid med tekster, for eksempel i framføringer av ulike slag.

C. Skrivning i et kulturperspektiv

Skrivning på ungdomstrinnet er et viktig emne. Vi utforsker og drøfter muligheter i ulike skriftlige sjangre, og med utgangspunkt i eksempler fra ungdomstrinnet og studentenes egne skriveprosesser ser vi på eksperimentering, utprøving og nyskaping i elevers skrivning og diskuterer respons og vurdering. Sammenhengen mellom lesing og skrivning og forholdet mellom muntlighet og skriftlighet blir vektlagt. Målet er at studentene som gode norsklærere skal kunne arbeide systematisk og kreativt med varierte opplæringsstrategier på ungdomstrinnet og legge til rette for at elever med ulike forutsetninger kan utvikle sin skriftlige kompetanse på best mulig måte.

D. Norskfaget i en multimedietid

Norsklærere møter elever med en mangfoldig multimedial erfaring. Det må lærere kunne utnytte. Samtidig må de sjøl kunne bruke IKT, film og teater og ulike typer multimediale læremiddel i norskfaget. Vi studerer og drøfter betydningen av ulike sjangre på skjerm og ulike teksttyper i ulike media. Studentene får også sjøl prøve ut IKT i en didaktisk sammenheng.

Studentene får mulighet til å utvikle egen skrivning i forbindelse med de ulike emneområdene – både fagskriving og skjønnlitterær skrivning og så vel på nett som i mer tradisjonelle former.

E. Kunnskap om språk

Norsklærere må ha et presist og godt utviklet begrepsapparat or å kunne snakke med elever om tekster. Det er derfor viktig at studentene får kunnskaper om norsk språk, både når det gjelder oppbygging og system. Studentene vil derfor få opplæring i både tekstlingvistikk, syntaks, morfologi og fonologi. Det å ha kunnskaper om språk innebærer også å forstå og utforske sitt eget språk. Derfor vil det også bli undervist i dialektologi og sosiolingvistikk.

3. Innhold for studenter som er i utlandet

Faget i internasjonalt perspektiv

Studenter som velger å oppholde seg ved et utenlandsk universitet i tredje eller fjerde studieår, får delvis et annet innhold i sitt valgte studieemne. Studenten må velge et studiested i et nordisk land som har tilsvarende fag.

Når studieemnet inneholder et valgt prosjekt som er en del av studiet, bør denne delen gjennomføres i utlandet og ha internasjonal vinkling ut fra landet en oppholder seg i. Prosjektet skal ha fokus på landets kultur, fagspesifikk sammenligning, om skolesystem eller praksisopplæringen.

Dokumentasjon av prosesser, kan utbygges til ulike mappebidrag som forsvares i studiets avsluttende eksamen etter endt utenlandsopphold.

Før utreise skal studenten skal ha en individuell kontrakt med faglærer. Denne blir da oppfølgingslærer for studenten via it's:learning.

Grunnleggende ferdigheter i faget

I studieemnet skal de grunnleggende ferdighetene, som er integrert i kompetansemålene i grunnopplæringen, komme tydelig fram. De skal bidra til utvikling av og er en del av fagkompetansen.

4. Organisering og arbeidsformer

Studiet går over ett semester. Mye av læringen i dette studiet utvikles gjennom samhandling med de andre deltakerne og faglærerne. Derfor er det viktig med aktiv deltaking i undervisningen. Loggskriving og aktiv bruk av nettet er også sentrale arbeidsformer. Detaljene i organiseringen av undervisningen finnes i semesterplanen.

Obligatorisk studiedeltaking

- Loggskriving
- Arbeid i gruppe og nettklasserom
- Studievurdering
- Seminar- og verkstedarbeid

Nærmere opplysninger om emner og tidspunkter for den obligatoriske studiedeltakingen blir gitt i de årlige semesterplanene, som deles ut i starten av studieåret. Det vises ellers til Regler for frammøte og studiegang ved Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk.

Praksis

Praksis er en viktig del av studiet. For studenter i tredje studieår er det tre uker allmennpraksis med et fordypningsprosjekt som er knyttet til for studenter i fjerde studieår er det to uker fagpraksis, se plan for fagpraksis. For de som har fagpraksis, gjennomføres et *fordypningsprosjekt* koplet til et eller flere av studiets hovedområder i samarbeid med faglærer og

praksislærer. Praksisperioden kan organiseres på ulike måter ut fra fordypningsprosjektets mål og karakter.

5. Vurderingsordning

Vurderingen er en del av studentenes arbeid i faget.

Obligatoriske arbeidskrav:

- Fordypningsprosjekt knyttet til praksis
- Minst en individuell skriftlig fagtekst med respons
- Arbeid med leseundersøkelse
- IKT-prosjekt
- Delta i gruppefremlegg på litteraturseminar

Obligatoriske arbeidskrav vurderes med vurderingsuttrykkene godkjent/ikke godkjent, og teller ikke ved fastsettelsen av endelig karakter. Endelig karakter blir ikke gitt før obligatoriske arbeidskrav er godkjent.

Grunnlag for karakterfastsetting

Karakteren i faget fastsettes på grunnlag av to deler som hver teller 50 %.

Del 1 Mappe

Mappa skal inneholde tre til fire bidrag med vekt på faglig refleksjon og vurderes helhetlig. Mappa skal inneholde tekster på både bokmål og nynorsk. Mer enn halvparten av bidragene skal være individuelle.

Del 2 Avsluttende eksamen

Individuell muntlig eksamen:

En presentasjon av fordypningsprosjekt knyttet til praksis, og en samtale om pensum med utgangspunkt i mappa

Både del 1 og del 2 må være bestått for å få karakter i faget. Ved fastsetting av endelig karakter er del 1 utslagsgivende.

6. Pensum og kunnskapskilder

Pensumlistene produseres av biblioteket og finnes på følgende adresse

<http://www.alt.hist.no/biblioteket/> på avdelingens hjemmesider. Pensumlistene redigeres av biblioteket. Spørsmål rettes til faglig ansvarlig.